



2020/2201(INI)

27.5.2021

OPINIA

Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

dla Komisji Spraw Konstytucyjnych

w sprawie dialogu obywatelskiego i uczestnictwa obywateli w procesie
decyzyjnym UE
(2020/2201(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Loránt Vincze

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zwraca się do Komisji Spraw Konstytucyjnych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że art. 10 i 11 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 20, 21, 24, 227 i 228 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stanowią podstawę udziału obywateli w kształtowaniu polityki i prawodawstwa UE;
- B. mając na uwadze, że udział obywateli w życiu demokratycznym Unii jest podstawowym prawem uznanym w Traktatach, warunkującym dobre funkcjonowanie demokratycznej Unii i kontrolę demokratyczną; mając na uwadze, że skuteczna demokracja zależy od tego, czy obywatele mogą wyrażać swoje zdanie i czy są wysłuchiwanymi; mając na uwadze, że należy zapewnić znaczący udział obywatelski, zarówno w teorii, jak i w praktyce; mając na uwadze, że według badania Eurobarometr dotyczącego tendencji społeczno-demograficznych (2007–2020)¹ tylko 45 % obywateli uważa, że ich opinia liczy się w UE;
- C. mając na uwadze, że poprawa udziału obywateli i przejrzystości na szczeblu UE jest kluczowa dla zbliżenia Unii do obywateli i dla zwiększenia zaufania obywateli do instytucji UE, a także dla osiągnięcia prawdziwej wielopoziomowej demokracji; mając na uwadze, że brak przejrzystości uniemożliwia publiczną debatę nad aktami prawnymi; mając na uwadze, że nie wszystkie zainteresowane strony mają równy dostęp do instytucji UE lub informacji o ich pracy; mając na uwadze, że Komisja powinna prowadzić otwarty, przejrzysty i regularny dialog z obywatelami i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego; mając na uwadze, że UE powinna zapewnić społeczeństwu obywatelskiemu aktywny udział w debacie publicznej i zdolność do wpływania na politykę i procesy decyzyjne;
- D. mając na uwadze, że instytucje i państwa członkowskie powinny zapewniać uczestnictwo obywateli bez dyskryminacji z jakichkolwiek powodów, takich jak płeć, rasa, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religia lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientacja seksualna, zgodnie z art. 21 Karty praw podstawowych; mając na uwadze, że dialog obywatelski i mechanizmy uczestnictwa obywatelskiego powinny w pełni odzwierciedlać różnorodność naszego społeczeństwa, stanowiąc podstawę lepszej polityki i wzmocnionych dobrych rządów; mając na uwadze, że należy zwrócić szczególną uwagę na zagwarantowanie, że wszystkie głosy zostaną wysłuchane i że wszyscy obywatele będą uczestniczyć w procesie decyzyjnym UE w sposób konstruktywny, pluralistyczny, przejrzysty i dostępny;
- E. mając na uwadze, że głos młodych ludzi jest wyjątkowo istotny i od nich zależy przyszłość Europy; mając na uwadze, że zgodnie z art. 12 Konwencji ONZ o prawach dziecka wszystkie dziecko mają prawo być wysłuchane, a ich poglądy muszą być traktowane poważnie, stosownie do wieku i dojrzałości, tak by zapewnić faktyczny udział

¹ <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/pl/be-heard/eurobarometer/socio-demographic-trends-edition-7>

dzieci w publicznych procesach decyzyjnych; mając na uwadze, że art. 24 Karty praw podstawowych UE stanowi, że dzieci mogą swobodnie wyrażać swoje poglądy i że poglądy te są brane pod uwagę w sprawach, które ich dotyczą, stosownie do ich wieku i stopnia dojrzałości;

- F. mając na uwadze, że instytucje UE powinny zwracać szczególną uwagę na grupy ludności znajdujące się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, zmarginalizowane i wykluczone, o niewielkich możliwościach udziału w procesach decyzyjnych UE, a także zagwarantować ich zaangażowanie w życie publiczne i procesy decyzyjne, w tym przez usunięcie instytucjonalnych i strukturalnych barier dla równości, włączenia i udziału oraz promowanie roli tych grup; mając na uwadze, że wybory do Parlamentu Europejskiego w 2019 r. pokazały, że nadal pozostaje wiele do zrobienia, aby zwiększyć uczestnictwo osób wywodzących się z mniejszości rasowych lub etnicznych w wyborach europejskich oraz ich reprezentację jako wybranych posłów do Parlamentu Europejskiego; mając na uwadze, że instytucje UE powinny stworzyć warunki niezbędne do skutecznego uczestnictwa osób należących do mniejszości w procesie decyzyjnym i w sprawach publicznych; mając na uwadze, że zapewnienie migrantom głosu w formułowaniu strategii politycznych, które ich bezpośrednio dotyczą, może sprawić, że będą one lepiej im służyć i zwiększą ich poczucie przynależności; mając na uwadze, że państwa członkowskie powinny rozważyć zwiększenie ich udziału w odpowiednich konsultacjach publicznych; mając na uwadze, że prawa polityczne – w tym uzyskanie obywatelstwa – są głównym czynnikiem sprzyjającym integracji migrantów²; mając na uwadze, że określanie zasad przyznawania obywatelstwa jest wyłącznym prawem państw członkowskich;
1. podkreśla, że trzeba rozróżniać narzędzia obywatelskie służące rozliczalności, uczestnictwu, dialogowi i konsultacjom, oraz wzywa instytucje UE do doskonalenia i rozwijania narzędzi dotyczących wszystkich wymienionych obszarów; zaznacza, że trzeba umożliwić obywatelom europejskim faktyczny dostęp do procedur i procesów legislacyjnych UE oraz pozwolić im na wypowiedanie się w drodze konsultacji i działań partycypacyjnych;
 2. podkreśla, że głównymi narzędziami wpływu obywateli są wybory powszechne i demokracja przedstawicielska; zwraca uwagę, że przejrzyste i powszechnie dostępne instrumenty partycypacyjne uzupełniają demokrację przedstawicielską w UE; jest zdania, że w procesie konsultacji należy zapewnić równowagę między udziałem zorganizowanych grup interesów a udziałem obywateli; wskazuje na znaczenie systematycznych konsultacji z organizacjami pozarządowymi w celu poprawy dialogu obywatelskiego i demokracji uczestniczącej;
 3. podkreśla, że zaangażowanie obywateli UE w proces unijnej demokracji partycypacyjnej – i korzystanie z instrumentów ułatwiających to zaangażowanie – jest proporcjonalne do wiedzy o działaniach i polityce UE i dostępnych instrumentach uczestnictwa w ramach unijnego systemu wielopoziomowego sprawowania rządów; zwraca uwagę, że obywatele UE nie są dostatecznie świadomi swoich praw, w tym prawa do głosowania w wyborach europejskich i lokalnych, gdy korzystają z prawa do mobilności; uważa, że instytucje UE powinny opracować strategię podnoszenia

² Agencja Praw Podstawowych UE, *Together in the EU – Promoting the participation of migrants and their descendants* [Razem w UE – Promowanie uczestnictwa migrantów i ich potomków], 2017.

świadomości na temat funkcjonowania i procesów decyzyjnych Unii, realizowaną na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, aby przewyciężyć brak wiedzy w tej dziedzinie; wzywa Komisję do zwiększenia finansowania projektów promujących zrozumienie funkcjonowania UE i jej podstawowych wartości; w związku z tym zaznacza, że trzeba zapewnić organizacjom społeczeństwa obywatelskiego dostęp do finansowania, w tym przez mikrodotacje oraz uproszczone i dostosowane procedury składania wniosków; zaleca, aby wzmocnić rolę mediów w zwiększaniu wiedzy obywateli o funkcjonowaniu instytucji UE;

4. podkreśla, że uczestnictwo obywatelskie sprzyja podejmowaniu bardziej demokratycznych i reprezentatywnych decyzji, co służy upodmiotowieniu, a tym samym stanowi składnik dobrego sprawowania rządów, obok rozliczalności politycznej; zaznacza, że funkcjonująca demokracja wymaga również, by obywatele mogli swobodnie wskazywać niedociągnięcia w systemie i proponować ulepszenia; podkreśla, że dialog i udział obywateli są niezbędne do kontroli demokratycznej;
5. zwraca uwagę, że dostęp do informacji, konsultacje i aktywny udział w całym procesie decyzyjnym UE są podstawowymi elementami umożliwiającymi osiągnięcie znaczącego uczestnictwa; wzywa instytucje UE, aby powstrzymały się od symbolicznych form zaangażowania; zaznacza, że istotne jest, by zapewnić zaangażowanie w proces decyzyjny UE osób, których dotyczy dana decyzja, przy czym należy zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie udziału niedostatecznie reprezentowanych osób znajdujących się w trudnych sytuacjach, a także udzielenie odpowiednich informacji zwrotnych;
6. zaznacza, że trzeba tworzyć i wzmocniać włączenie w naszych społeczeństwach, a tym samym umożliwiać wszystkim obywatelom korzystanie z praw oraz odgrywanie aktywnej roli w życiu demokratycznym; wzywa Komisję, aby promowała różnorodność i pluralizm oraz zapewniła udział wszystkich obywateli, bez względu na pochodzenie, w procesie decyzyjnym UE; uważa, że pluralizm polityczny jest podstawowym elementem demokracji, pozytywnie przyczyniającym się do odporności otwartych i wolnych społeczeństw; wzywa do oceny istniejących od dawna i nowych narzędzi i mechanizmów pod kątem różnorodności reprezentacji obywateli, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i zorganizowanych grup interesów; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby aktywnie zajęły się problemem niedostatecznej reprezentacji mniejszości w instytucjach publicznych oraz w życiu publicznym i politycznym, a także sprzyjały ich większemu uczestnictwu;
7. podkreśla, że wszyscy obywatele powinni mieć równy dostęp do przysługujących im praw i równe możliwości korzystania z nich, i zwraca się o szczególne środki na rzecz włączenia w dialog obywatelski osób o mniejszych szansach, a także grup szczególnie wrażliwych i zmarginalizowanych; podkreśla znaczenie działań informacyjnych skierowanych do osób mieszkających na obszarach defaworyzowanych;
8. zaznacza, że trzeba zapewnić szerszą reprezentację organizacji mniejszości, osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży w organach doradczych UE, takich jak Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES);
9. podkreśla, że wprowadzie frekwencja w wyborach do Parlamentu Europejskiego

systematycznie spadała w latach 1979–2014, jednak wybory w 2019 r. odwróciły tę tendencję – odnotowano w nich najwyższą frekwencję od 20 lat, czyli 50,66 % (wzrost o 8 punktów procentowych w porównaniu z 2014 r.); uważa, że należy wzmocnić interakcję między obywatelami UE a przedstawicielami wybranymi przez nich do Parlamentu, aby poprawić udział obywatelski;

10. wskazuje, że pandemia COVID-19 zmusiła władze krajowe do wprowadzenia bezprecedensowych ograniczeń praw podstawowych obywateli; zwraca uwagę na szczególne problemy, z którymi mierzą się osoby należące do mniejszości rasowych lub etnicznych w czasie kryzysu związanego z COVID-19, w szczególności na ryzyko wzrostu rasizmu i ksenofobii, z negatywnymi konsekwencjami dla ich udziału w życiu społecznym, demokratycznym i politycznym;
11. zauważa z niepokojem, że umowy podpisane przez Komisję z przedsiębiorstwami farmaceutycznymi opracowującymi szczepionki przeciwko COVID-19 zawierają części i postanowienia, które nie zostały jeszcze podane do publicznej wiadomości; podkreśla, że wszystkie oficjalne akty lub umowy dotyczące praw, wolności, swobód lub zdrowia obywateli UE, przyjęte lub podpisane przez instytucje bądź podmioty europejskie lub państwa członkowskie, muszą być w całości jawne;
12. zaznacza, że potrzebne są środki wspierające, które zwiększą świadomość obywatelską poprzez formalną i nieformalną edukację obywatelską i potencjał obywatelski, tak by zachęcać obywateli do zapoznawania się z procesem kształtowania polityki i promować ich zaangażowanie obywatelskie w działania Unii; uważa w związku z tym, że państwa członkowskie i Komisję muszą podjąć bardziej zdecydowane działania na rzecz wspierania edukacji obywatelskiej w UE, w tym na temat wartości UE; wzywa Komisję, aby zapewniła wsparcie w celu uzupełnienia programów edukacyjnych i szkoleń we wszystkich państwach członkowskich, w szczególności przez wspieranie opracowania wspólnego programu nauczania w zakresie europejskiej edukacji obywatelskiej oraz promowanie aktywnego i partycypacyjnego obywatelstwa europejskiego; zachęca Komisję i państwa członkowskie do opracowania kompleksowej europejskiej strategii w zakresie edukacji obywatelskiej, wraz z towarzyszącymi jej platformami wspierającymi promowanie jej wdrażania;
13. zachęca państwa członkowskie UE, aby uwzględniały prawa dzieci w krajowych programach nauczania dotyczących edukacji obywatelskiej oraz promowały zaangażowanie młodych ludzi w procesy decyzyjne UE;
14. uważa, że zaufanie obywateli do instytucji UE ma podstawowe znaczenie dla demokracji, dobrego sprawowania rządów i skutecznego kształtowania polityki; uważa, że instytucje UE muszą dążyć do możliwie jak najwyższych standardów przejrzystości, rozliczalności i rzetelności; podkreśla, że dostęp obywateli do wszystkich dokumentów instytucji europejskich ma fundamentalne znaczenie dla demokracji uczestniczącej; wzywa w szczególności Radę do zwiększenia przejrzystości procesu decyzyjnego i dostępu do dokumentów;
15. z zadowoleniem zauważa, że do programu „Obywatele, Równość, Prawa i Wartości” włączono komponent „Zaangażowanie i udział obywateli”, który ma promować zaangażowanie obywateli w życie demokratyczne Unii i ich udział w nim; podkreśla

znaczenie zapewnienia ciągłości i zwiększenia środków na ten komponent również w przyszłych okresach programowania; wzywa do szybkiego utworzenia grupy dialogu obywatelskiego, o której mowa w tym programie;

16. wzywa Komisję do wzmocnienia istniejących instrumentów angażowania obywateli, w szczególności tych, o których mowa w Traktatach; uważa, że potrzebne są odpowiednie środki służące podnoszeniu świadomości obywateli na temat ich prawa do korzystania z europejskiej inicjatywy obywatelskiej oraz do kierowania skarg do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i petycji do Parlamentu Europejskiego;
17. zauważa, że europejska inicjatywa obywatelska nie osiągnęła swojego potencjału jako kluczowy instrument aktywnego obywatelstwa i udziału społeczeństwa, a także uważa, że to ważne narzędzie nie jest wystarczająco widoczne ani dostępne i że nie podejmuje się w związku z nim działań następczych; uważa, że brak działań następczych ze strony Komisji po prawie wszystkich udanych inicjatywach obywatelskich uniemożliwia temu narzędziu rzeczywiste osiągnięcie celu, jakim jest wzmocnienie demokratycznego funkcjonowania Unii dzięki uczestnictwu obywateli w jej życiu demokratycznym i politycznym; zwraca uwagę, że brak działań następczych może ostatecznie zagrozić potencjalnemu wykorzystaniu tego narzędzia uczestnictwa przez obywateli europejskich i doprowadzić do utraty zaufania do procesu decyzyjnego w UE; z głębokim ubolewaniem przyjmuje odrzucenie przez Komisję europejskiej inicjatywy obywatelskiej Minority SafePack, dotyczącej podstawowych wartości i celów zapisanych w Traktatach; w tym kontekście podkreśla, że w swojej rezolucji przyjętej na posiedzeniu plenarnym Parlament zwrócił się do Komisji o zapewnienie prawnych działań następczych w odniesieniu do europejskiej inicjatywy obywatelskiej Minority SafePack;
18. uważa, że europejską inicjatywę obywatelską należy poddać ocenie w celu określenia, w jaki sposób można zwiększyć jej wpływ i skuteczność; zwraca uwagę, że koncepcja europejskiej inicjatywy obywatelskiej jest nadal w dużej mierze nieznana w UE³; podkreśla potrzebę podnoszenia świadomości społeczeństwa na temat europejskich inicjatyw obywatelskich oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do zmaksymalizowania wysiłków komunikacyjnych, aby zwrócić uwagę jak największej liczby obywateli na istnienie tego instrumentu i zachęcić ich do aktywnego w nim uczestnictwa; zwraca uwagę, że chociaż udana europejska inicjatywa obywatelska nie musi automatycznie skutkować wprowadzeniem nowych przepisów, Komisja jest zawsze zobowiązana do jej należytego rozpatrzenia i dostatecznego uzasadnienia swoich decyzji dotyczących inicjatywy;
19. zwraca uwagę na znaczenie prawa do składania petycji przyznanego w Traktatach obywatelom i mieszkańcom UE, które to prawo jest ważnym uzupełnieniem demokracji przedstawicielskiej umożliwiającym składanie petycji do Parlamentu Europejskiego w sprawach wchodzących w zakres działalności UE; zwraca uwagę, że prawo do składania petycji umożliwia obywatelom przekazywanie instytucjom informacji na temat problemów z wdrażaniem przepisów w terenie oraz niedociągnięć w poszczególnych przypadkach; uważa jednak, że należy wzmocnić prawo do składania petycji; sądzi, że warto przypomnieć, że Unię Europejską często oskarża się o zawilość

³ <https://agenceurope.eu/en/bulletin/article/12717/23>

i oderwanie od obywateli; przypomina, że oczekiwania większości składających petycje dotyczące praw przysługujących im na mocy karty są wysokie i znacznie wykraczają poza obecny zakres ich stosowania; wzywa do większego zaangażowania Komisji w proces udzielania odpowiedzi na petycje, aby zagwarantować, że obywatele otrzymają terminowe i precyzyjne odpowiedzi na swoje wnioski i skargi;

20. przypomina, że obywatele UE mają prawo zwrócić się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, co jest jednym z głównych praw wynikających z obywatelstwa europejskiego, oraz że Rzecznik Praw Obywatelskich odgrywa istotną rolę w zapewnianiu dobrej administracji, rozliczalności i przejrzystości w instytucjach UE; podkreśla, że w swoim sprawozdaniu rocznym za rok 2019 Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził, że regularnie otrzymuje skargi dotyczące praw podstawowych, takich jak równość, niedyskryminacja i prawo do bycia wysłuchanym; przypomina ponadto, że według Rzecznika Praw Obywatelskich, aby obywatele mogli właściwie korzystać ze swojego demokratycznego prawa do uczestnictwa w procesie decyzyjnym UE i aby decydenci ponosili odpowiedzialność za swoje działania, obrady ustawodawcze muszą być przejrzyste; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje szereg zaleceń, które Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich skierowała do Rady Unii Europejskiej w celu zwiększenia przejrzystości jej procesu legislacyjnego; uważa, że Rada musi być równie rozliczalna i przejrzysta jak pozostałe instytucje;
21. podkreśla znaczenie organów ds. równości, krajowych instytucji praw człowieka i rzeczników praw obywatelskich w rozwiązywaniu problemów obywateli dotyczących ich praw; zwraca uwagę, że niezależność takich struktur od organów rządzących jest warunkiem wstępnym umożliwiającym i chroniącym znaczące zaangażowanie obywateli;
22. podkreśla potrzebę zajęcia się wzajemnym oddziaływaniem między cyfryzacją a demokracją oraz połączenia tradycyjnych metod zaangażowania z platformami cyfrowymi jako instrumentem uczestnictwa, aby pozwolić obywatelom lepiej zrozumieć i zbadać proces demokratyczny oraz wnieść weń większy wkład jako aktywni członkowie społeczeństwa;
23. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania dostępnych, innowacyjnych i powszechnych narzędzi służących uczestnictwu obywateli i dialogowi, lepiej wykorzystujących technologie cyfrowe, aby umożliwić wszystkim obywatelom (np. osobom młodszym i starszym, osobom z niepełnosprawnościami, mobilnym obywatelom UE, osobom mieszkającym na obszarach wiejskich lub słabiej zaludnionych) skuteczne uczestnictwo w procesie decyzyjnym UE, w oparciu o wnioski wyciągnięte ze sposobu, w jaki pandemia COVID-19 zadziałała jako bodziec do wykorzystania narzędzi cyfrowych; zwraca uwagę na wartość dodaną niebiurokratycznej i kompleksowej strony internetowej zapewniającej obywatelom informacje na temat wszystkich europejskich inicjatyw partycypacyjnych; podkreśla kluczową rolę mediów społecznościowych, zwłaszcza dla dzieci; podkreśla, że celem takich innowacyjnych narzędzi powinno być wspieranie demokracji przedstawicielskiej oraz że należy zapewnić przejrzystość na wszystkich szczeblach;
24. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do zapewnienia uczestnictwa różnorodnych grup osób oraz do wprowadzenia niezbędnych środków w celu

ograniczenia dyskryminacji lub wykluczenia; uważa, że uczestnictwo można zwiększyć poprzez zapewnienie przewidywalnych, elastycznych, dostosowanych i wielojęzycznych procesów i narzędzi konsultacyjnych; uważa, że należy wspierać uczestnictwo osób należących do mniejszości we wszystkich konsultacjach publicznych, aby umożliwić im dzielenie się doświadczeniami i promować większą różnorodność we wszystkich obszarach polityki; podkreśla, że dostępność i przystępność informacji w językach ojczystych obywateli ma duże znaczenie dla ich aktywnego zaangażowania; wyraża zaniepokojenie, że zaangażowanie i uczestnictwo obywatelskie w procesie politycznym może być ograniczone przez bariery językowe; w związku z tym zachęca do używania języków mniejszościowych w procesach partycypacyjnych;

25. podkreśla znaczenie zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami pełnego dostępu do wszystkich różnych instrumentów, które UE udostępnia obywatelom, w szczególności poprzez systematyczne tłumaczenie ustne i pisemne na język migowy i język łatwy do czytania i zrozumienia;
26. popiera ustanowienie zorganizowanego dialogu z obywatelami, aby zapewnić, że ich opinie bezpośrednio wpływają na proces decyzyjny i politykę publiczną UE, zgodnie z propozycją Komitetu Regionów i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z grudnia 2018 r.;
27. wzywa Komisję do współpracy z europejskimi partiami politycznymi, Europejską Siecią Współpracy w zakresie Wyborów i społeczeństwem obywatelskim w celu zwiększenia uczestnictwa w życiu politycznym; wzywa Komisję do zaangażowania się w te prace w ramach europejskiego planu działania na rzecz demokracji oraz kolejnego sprawozdania Komisji na temat obywatelstwa UE;
28. wzywa państwa członkowskie i Komisję, aby zachęcały obywateli UE – w szczególności ludzi młodych – do aktywnego angażowania się w sprawy unijne, tak by wspierać ich zaangażowanie w kształtowanie społeczeństwa i polityki; uważa, że zbliżająca się konferencja w sprawie przyszłości Europy jest idealną okazją do zwiększenia uczestnictwa obywatelskiego; wzywa do zapewnienia przejrzystości i inkluzywności w przygotowaniach do konferencji oraz pluralizmu i otwartej debaty nad wszystkimi wyrażonymi pomysłami, zgodnie z kartą konferencji; wzywa Komisję do przeznaczenia wystarczających zasobów na promowanie szerokiego uczestnictwa osób młodych poprzez zastosowanie odpowiednich narzędzi;
29. wzywa Komisję do ustanowienia mechanizmów dialogu i uczestnictwa w sprawach istotnych dla młodzieży; w związku z tym wzywa Komisję do zaangażowania się wraz z organizacjami młodzieżowymi w budowanie zdolności, w tym również w celu uczynienia dokumentów przyjaznymi dla młodzieży i dostępnymi, aby zapewnić konstruktywny i świadomy udział;
30. wzywa do rzeczywistego zaangażowania młodych ludzi i organizacji młodzieżowych w planowanie, wdrażanie i ocenę wydarzeń i programów; pochwała wysiłki podejmowane w ramach unijnego dialogu z młodzieżą na rzecz włączenia młodzieży i organizacji młodzieżowych w kształtowanie polityki i podejmowanie decyzji; wzywa instytucje UE do zobowiązania się do podjęcia konkretnych działań w oparciu o wyniki

unijnego dialogu z młodzieżą;

31. pochwała trwające zaangażowanie w Zgromadzeniu Parlamentarnym Rady Europy na rzecz zinstytucjonalizowania stałego miejsca konsultacyjnego dla przedstawicieli młodzieży⁴;
32. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do zagwarantowania dzieciom prawa do uczestnictwa we wszystkich sprawach, które ich dotyczą, w tym w publicznych procesach decyzyjnych, stosownie do ich wieku i stopnia dojrzałości; podkreśla, że należy udostępnić wystarczające zasoby finansowe i inne, aby zapewnić wprowadzenie i utrzymanie zrównoważonych i skutecznych mechanizmów;
33. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do ułatwienia bezpośredniego kontaktu między dziećmi a decydentami oraz do zapewnienia odpowiedniego szkolenia i wsparcia dorosłym angażującym się w kontakty z dziećmi; zauważa, że korzyściami płynącymi z uczestnictwa dzieci należy dzielić się z szerszą społecznością w celu uzyskania powszechnej akceptacji dla tej praktyki; wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do ustanowienia specjalnej przestrzeni dla dzieci, w której mogłyby one uczestniczyć w procesach decyzyjnych; przypomina, że wszystkie procesy powinny być w pełni przejrzyste i wyjaśnione w sposób zrozumiały wszystkim zainteresowanym oraz że procesy i przestrzeń powinny być przyjazne dzieciom i bezpieczne;
34. wyraża uznanie dla prowadzonych przez Komisję konsultacji dotyczących dzieci i popiera utworzenie w przyszłości unijnej platformy na rzecz uczestnictwa dzieci; z zadowoleniem przyjmuje włączenie osób młodych do platformy cyfrowej i paneli obywatelskich Konferencji w sprawie przyszłości Europy; wzywa instytucje UE do wypracowania sposobów zapewnienia w przyszłości podobnego strukturalnego zaangażowania dzieci i młodzieży, a także do wprowadzenia odpowiednich mechanizmów pozyskiwania informacji zwrotnych;
35. wzywa państwa członkowskie do pełnego poszanowania praw mobilnych obywateli UE oraz do zapewnienia im możliwości pełnego korzystania z prawa do udziału w wyborach europejskich i lokalnych bez ryzyka pozbawienia praw wyborczych w ich krajach pochodzenia, a także do zagwarantowania wszystkim obywatelom UE prawa do głosowania w wyborach europejskich albo w państwie członkowskim pochodzenia, albo w przyjmującym państwie członkowskim.

⁴ <https://pace.coe.int/en/files/29115>

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	26.5.2021
Wynik głosowania końcowego	+ : 53 - : 13 0 : 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Magdalena Adamowicz, Malik Azmani, Katarina Barley, Fernando Barrena Arza, Nicolas Bay, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Caterina Chinnici, Clare Daly, Marcel de Graaff, Anna Júlia Donáth, Lena Düpont, Cornelia Ernst, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Peter Kofod, Łukasz Kohut, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Nuno Melo, Roberta Metsola, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Nicola Procaccini, Emil Radev, Paulo Rangel, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Ralf Seekatz, Michal Šimečka, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Martin Sonneborn, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Dragoş Tudorache, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Bettina Vollath, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Tanja Fajon, Miguel Urbán Crespo, Hilde Vautmans, Loránt Vincze, Petar Vítanov

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

53	+
NI	Laura Ferrara, Martin Sonneborn
PPE	Magdalena Adamowicz, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Lena Düpont, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Nuno Melo, Roberta Metsola, Emil Radev, Paulo Rangel, Ralf Seekatz, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Loránt Vincze, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Javier Zarzalejos
Renew	Malik Azmani, Anna Júlia Donáth, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Maite Pagazaurtundúa, Michal Šimečka, Ramona Strugariu, Dragoş Tudorache, Hilde Vautmans
S&D	Katarina Barley, Caterina Chinnici, Tanja Fajon, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Birgit Sippel, Petar Vitanov, Bettina Vollath, Elena Yoncheva
The Left	Pernando Barrena Arza, Clare Daly, Cornelia Ernst, Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Alice Kuhnke, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

13	-
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki, Nicola Procaccini, Jadwiga Wiśniewska
ID	Nicolas Bay, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Marcel de Graaff, Peter Kofod, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche
NI	Milan Uhrík

2	0
ECR	Assita Kanko
PPE	Nadine Morano

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się